

بررسی اثر سیدر وهورمون PMSG بر صفات تولید مثلی گوسفند کردی خارج از فصل تولید مثل

هادی اسلامی مقدم ، اسماعیل فاضلی کیا و رضا اشکانی فر

ایستگاه پرورش و اصلاح نژاد گوسفند کردی شیروان

نویسنده مسئول: اسماعیل فاضلی کیا ekhash@gmail.com

چکیده:

به منظور بررسی اثر مدت زمان سیدر وهورمون PMSG بر راندمان تولید مثل گوسفندان کردی تعداد ۶۰ راس میش نژاد کردی ۲ تا ۵ سال که دارای بره و شیروار بودند در ۳ گروه ۲۰ راسی تحت مطالعه قرار گرفتند در اواسط فروردین ماه ۹۰ به سه گروه سیدر تلقیح شد و سیدرها به مدت ۱۱، ۱۰ و ۱۲ روز در مهبل میش ها باقی ماند و پس از زمان های یاد شده از بدن آنها خارج گردید و با تزریق ۴۰۰ واحد بین المللی هورمون PMSG با قوچ های نژاد کردی همراه شدند . آزمایش در قالب طرح کاملاً تصادفی مورد بررسی قرار گرفت. زایش در گروه اول ، دوم و سوم به ترتیب ۶۵، ۲۰ و ۲۵ درصد بود که تفاوت بین گروه اول (۱۰ روز) با دو گروه دیگر معنی دار بود ($p<0/05$). تفاوت بین وزن تولد بره ها ی دوقلو گروه اول با دو گروه دیگر تفاوت معنی دار داشت ($p<0/05$). استفاده از سیدر به مدت ۱۰ روز و هورمون PMSG روی زایش خارج از فصل نسبت به دو گروه دیگر با راندمان بالایی همراه بود.

کلمات کلیدی: سیدر- هورمون PMSG- نژاد کردی.

مقدمه:

امروزه دانش استفاده از هورمون ها در کنترل فعالیت تولید مثل ، توجه زیاد به روش های دارد که در آنها ، آزاد شدن هورمون به کندی انجام می شود زیرا تامین میزان هورمون در بدن مشابه حالت طبیعی آن بوده و تاثیر آن نیز بیشتر است (۱) چون فعالیت دستگاه تولید مثل دام ها تحت تاثیر هورمون ها می باشد می توان با استفاده از هورمون های سنتتیک ، فرایند تولید مثل را کنترل کرده و در کوتاه مدت از ظرفیت تولید مثل آنها حداکثر استفاده شود.

استفاده از ترکیبات پروژسترونی طبیعی یا مصنوعی داخل مهبل همراه با گنادوتروپین ها برای جفت گیری میش ها ابتدا به وسیله رایبسون توصیف شد و سپس بطور وسیعی در گله های تحقیقاتیو تجاری مورد استفاده قرار گرفت (۵)

یکی از روش های که طی آن پروژسترون به آرامی جذب بافت مخاطی می گردد شیاف های داخل مهبل نظیر سیدر CIDR است این روش در نیوزلند و سایر کشورهای جهان به دفعات در گوسفند بکار رفته است (۴) سیدر از سیلیکون قابل ارتجاع که حاوی پروژسترون با یک نخ نایلونی است تشکیل شده است و به هنگام خارج کردن آن ترشحات چرکی که در استفاده از اسفنج دیده می شود همراه نیست (۴)

افزایش تولید تخمک با استفاده از هورمون ها ، یک روش مناسب برای استفاده از ظرفیت بالقوه تولید مثل است زیرا تخمدان یک گوسفند ماده در زمان تولد دارای چند صد هزار اووسیت است و اگر در طول عمر خود نیز ۲۵ نوبت زایش نماید کمتر از یک هشت هزارم آن ها گاهش می یابد (۲) فعالیت تولید مثل در حالت طبیعی توسط دو هورمون تنظیم می شود ابتدا هورمون تحریک فولیکول (FSH) سبب رشد سریع فولیکول در ۴-۵ روز قبل از تخمک گذاری می شود ، سپس هورمون بازدارنده ۳ توسط فولیکول رشد کرده تولید و از ترشح FSH جلوگیری می کند. در حیوانات چند قلو زا میزان کمتری هورمون بازدارنده تولید می شود و در هر نوبت تعداد زیادی فولیکول بطور همزمان رشد کرده و تخمک تولید می نماید. افزایش تولید تخمک در گوسفند با کنترل نمودن این فرایند طبیعی ترشح هورمون ها از طریق تزریق هورمون هایی نظیر هورمون PMSG انجام می شود.